

PÄRNU ARENGUKAVA

2035

Neli suurimat väljakutset Pärnule aastaks 2035

LOODUSKESKKONNA VÄÄRTUSTAMINE

Pärnu on pikaageste traditsioonidega rahvusvaheliselt tuntud ja kõrgelt hinnatud kuurortlinn, mille suurim väärtus on juba ajalooliselt olnud selle rikkalik ja mitmekesine looduskeskkond. Eestis ei ole teist linna, kus linna südant seovad meri ja jõgi, rannad ja promenaadid ning rohked pargid ja metsatukad. Just see rikkus on aastakümneid siia meelitanud uusi külalisi ning eelkõige selle rikkuse säilitamine ja väärtustamise tuleb seada eesmärgiks Pärnu arendamisel nii aastani 2035 kui ka veel kaugemas tulevikus.

KULTUUR JA SPORT

Pärnu on kuulus arvukate kultuuri- spordi- ja meelelahutusürituste poolest. Kultuurielu on rikas. Täiendavaid võimalusi loovad Teater Endla, Pärnu Kontserdimaja ja arvukad näitusepinnad ning elitaarsust lisab Pärnu Linnorkester. Pärnus tunnevad ennast hästi nii sportlased kui spordisõbrad. Siinsete kultuuri- ja sporditraditsioonide hoidmine ja värskendamine toetab ka teiste eluvaldkondade arengut.

Aasta 2035 Pärnu arengukava põhivaldkonnad on:

- Looduskeskkonna väärtustamine ja hoidmine
- Kultuuri ja spordi mitmekesisus
- Kvaliteetse elukeskkonna ja linnaruumi arendus
- Ettevõtluse arendamise olulisust mõistev linn
- Linnakodanikku toetav teenuste arendus ja juhtimispõhimõtted
- Elukestva õppe väärtustamine

ETTEVÕTLUS

Pärnu suurim turismimagnet nii kodu- kui välismaal on endiselt ajalooline spaa-traditsioon koos mitmete nimekate ja kõrgelt hinnatud tervisekeskustega. Võrreldes teiste Eesti linnadega töötab lähedus Tallinna ja Riiaga endiselt Pärnu jaoks kadestamisväärse eelisena, mis toob siia külalisi ning tagab sellega äriinitsi jätkumise ka väljaspool kõrghooaega. Sellest hoolimata on eluliselt oluline elavdada muud liiki ettevõtlust, millest sõltub kogu Pärnu areng. Eelistame ettevõtlust, mis vähendab sesoonsust ja toetame uusi investoreid, kes toovad Pärnusse ennekõike nn tarku töökohti. Ettevõtluse mitmekesistamise ühe magnetina kasutame ära olukorda, kus Pärnu on keskpunkt Rail Balticu kiirrongi trassil.

ELUKESKKOND

Omanäolise Pärnu üks trump on linna suurimate müügi- magnetite ja väärtustega tihedalt seotud kompaktne linnasüda. Tulevikus on oluline käsitleda linnaruumi koos keskuse ja osavaldadega kui ühtset tervikut. Selleks seome nutikate transpordilahenduste kaudu linna külge nii Rail Balticu kui lennujaama, millest on oluline luua igale külalisele väärikad ja mugavad linna väravad – aknad uutele turistidele, elanikele, ettevõtjatele ja siia kolivatele kaug-töötajatele.

Looduskeskkonna väärtustamine ja hoidmine kui kõige alus

Pärnu vaieldamatu eelis ja eripära Eesti teiste linnade ees on selle mitmekesine looduskeskkond. Seame prioriteediks selle säilitamise, et looduskeskkonna väärtustamisest lähtuks kogu Pärnu linnaruumi, ettevõtluse, transpordi, turismi, kaubanduse, turunduse ja kõige muu planeerimine ning arendamine. Vältime kompromisse ettevõtlusvormidega, mis panevad looduskeskkonna väärtustamise põhimõtted löögi alla.

Oleme otsuste langetamisel avatud uuendustele. Toome siia uusi keskkonnasäästlike ja prügikoristuse lahendusi ning muudame kogu linna ja selle legendaarsed turismimagnetid – mere, jõe ja supelrannad – puhtaks ja prügivabaks kogu aasta ringselt. Teeme puhtast ja keskkonnasõbralikust Pärnust unistuste elupaiga uutele püsielanikele, aga ka suvekodude omanikele.

Looduskeskkonna kui piirkonna olulise tugevuse väärtustamine:

- Looduskeskkonna kaitsesse, rohevõrgustiku säilitamisesse ja hooldusesse panustamine;
- Arendame olemasolevaid ning loome uusi rohe- ja puhkealaid;
- Keskkonnateadlikkuse tõstmise propageerimine keskkonnahariduse parandamise ning erinevate aktsioonide ja teavituste läbiviimise kaudu;
- Toimime “Clean City” kontseptsioonist lähtudes. Puhas linn ja keskkond tähendavad meile panustamist regulaarsesse hooldusesse ja jäätmekäsitlusesse, sh. prügi keskkonnasõbralikku kasutusse.

Pärnu kui eeskuju keskkonnasäästlike lahenduste propageerimisel:

- Kõikides valikutes puhta linna põhimõtetest lähtumine, valides näiteks busse, tänavavalgustust, ettevõtteid jne. nende keskkonnasõbralikkust arvesse võttes;
- Prügi keskkonnasõbraliku kasutuse eelistamine.

Pärnu on ettevalmistatud kliimamuutustega kohanemiseks:

- Valmisolek põudadeks ja linnaroheluse säilitamiseks;
- Üleujutuste võimalustega arvestamine.

Kultuuri ja spordi mitmekesisus

Pärnus on mitmeid rahvusvaheliselt tuntud kultuuri-, spordi- ja vaba aja üritusi, mida tuleb väärtustada ja arendada. Kasutame neid nutikamalt ära Pärnu maine parandamisel ja turundamisel nii kodu- kui välismaal.

Soodustame uute spordi- ja kultuuriürituste lisandumist Pärnusse, lähtudes samal ajal linna põhiväärtuste hoidmisest. Loome võimalusi, millega muuta Pärnu aastaringseks atraktiivseks pereturismi sihtkohaks.

Rajame Pärnusse uue kunstihoone ning toetame seniste spordi- ja kultuurikeskuste arengut. Anname sellega pärnakatele rohkem võimalusi erinevaks tegevusteks ning toome Pärnusse kokku oma ala hinnatumaid tegijaid nii kodu- kui välismaalt.

Oluline on:

- **Kogukondade initsiatiivi toetamine, et nende identiteet säiliks ning traditsioonid oleksid väärtustatud;**
- **Erinevate sektorite ja valdkondade koostöö tähtsustamine ning avatus uutele algatustele;**
- **Piirkonna atraktiivsust suurendavate traditsiooniliste kultuuri- ja spordisündmuste toetamine** (näiteks Jüri Jaansoniga Kahe Silla Jooks, Pärnu Muusikafestival, Pärnu Hansapäevad, Meie Küla Pidud, Võilillefestival, RäimeWest jne);

- **Suvehooajaväliste suurürituste korraldamise soodustamine ja avatus uutele ideedele;**
- **Täiendavate võimaluste loomine kultuuri- ja spordielu elavdamiseks ning ürituste läbiviimiseks järgmiste prioriteetidega:**
 - Multifunktsionaalne kunstihoone näituste ja kultuuriürituste korraldamiseks;
 - Jalgpalli sisehall;
 - Jäähall ja renoveeritud liuväli;
 - Vabaõhulava etenduste ja laulupidude korraldamiseks;
 - Lavassaare tantsustaadion.
- **Kultuuri- ja sporditegijate jätkuva toetuse tagamine:**
 - Tegevus- ja projektitoetuste süsteemi säilitamine ja arendamine;
 - Avatud kultuurikeskuste (sh rahvamajade ja külakeskuste) toimimise toetamine;
 - Spordibaaside ja -rajatiste toetamine aktiivse kasutamise tagamiseks.
 - Kultuuri- ja spordiinfo atraktiivne edastamine pärnakatele ja külalistele.

Kvaliteetse elukeskkonna ja linnaruumi arendus

Rikkalik looduskeskkond, hästi ligipääsetav ja elav ajalooline linnasüda, atraktiivne kuurortala, moodsad kultuuri- ja spordirajatised, omanäoline linnaarhitektuuri jne. – need on Pärnu väärtused, mida tuleb hoida ning millest peame lähtuma linna planeerimises ja arendamises.

Lihtsustame linna liiklusloogikat, et muuta see jalakäijatele, parkijatele, turistidele jt. mugavamaks ja arusaadavamaks. Muudame Rail Balticu ja Pärnu lennujaama uuteks ja moodsateks linnavärvateks ning seome need südalinnaga läbi kiire transpordivõrgustiku. Loome aja- ja keskkonnasäästlikke transpordilahendusi, mis seovad linna strateegilised sõlmpunktid kiiresti ja mugavalt.

Kujundame ja arendame linnaruumi tasakaalustatult, eesmärgiga tuua Pärnusse uusi intelligentseid töökohti, olla mugavaks elupaigaks ja kasvatada külaliste huvi piirkonna vastu.

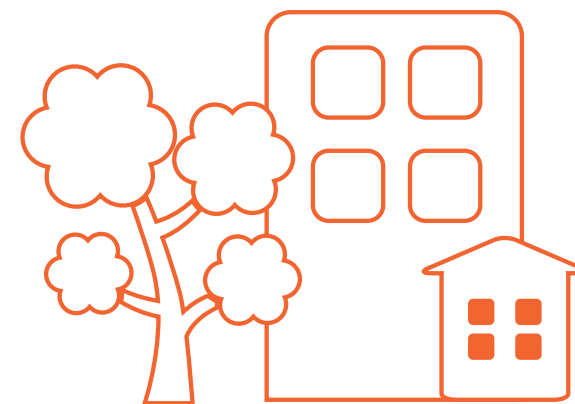
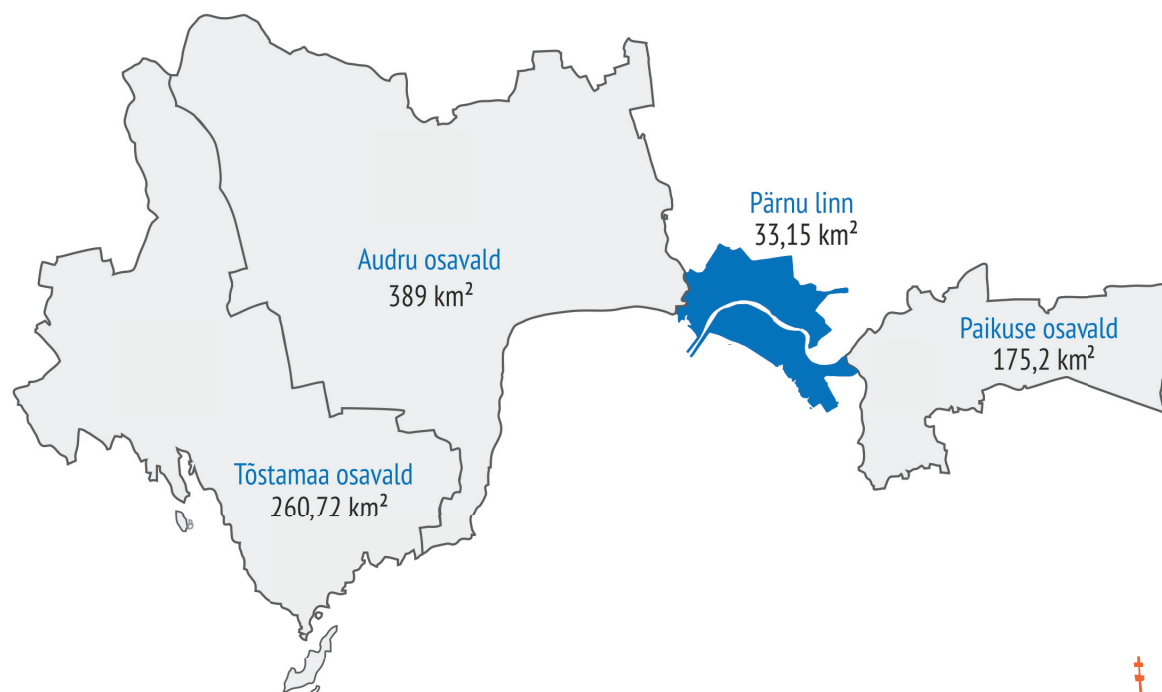
Elanike, turistide ja ettevõtete vajadusi arvestava kvaliteetse elukeskkonna arendamine:

- Linnaplaneerimisega tasakaalu hoidmine erinevate osapoolt huvide ja väljakujunenud elukeskkonna säilitamise vahel;
- Inimeste mugava liikumise ja uute transpordisõlmedega (Rail Baltic, lennujaam) arvestamine ning jalakäijasõbralikkuse suurendamine;
- Arusaadava, mugava ja turvalise tänavavõrgu ning parkimislahenduste arendamine. Turistide parkimislahenduste loomine koos nende loogilise ühendusega linnaruumi;
- Erivajadustega isikute ligipääsetavusega arvestamine teedevõrgustikku, ranna ja puhkealade ja transpordilahenduste arendamisel.

Linnaruumi atraktiivsuse ja kasutatavuse suurendamine:

- Elu tagasi toomine Pärnu vanalinna toetades tervikliku kultuuri ja vaba aja külastuskeskkonna loomist;
- Pärnus, Audrus ja Paikusel selgelt eristuvate keskväljakute väljaarendamine;
- Kolmanda silla loomine, jõgede kallastadade hooldamine ja nende aktiivse kasutuse soodustamine;
- Rekreatsioonialade arendamine eesmärgiga suurendada nende kasutatavust (parem tervis, pikem eluiga);
- Ranna ja kasutatava mereäärse ala laiendamine kesk-rannas, Valgerannas ja Tõstamaal;
- Ranna ja mereäärsetele aladele parema ühenduse ja ligipääsetavuse loomine.

Ettevõtluse arendamise olulisust mõistev linn

Hoiame Pärnu põhiväärtuseid – rikkalikku looduskeskkonda ning rahvusvaheliselt tuntud kuurortlinna kõrget mainet, kuid lähtume kogu piirkonna arendamisel põhimõttest, et edukas ja järjest mitmekesisem ettevõtlus on Pärnu edukuse alus.

Loome nutika linnaplaneerimise ja kiire transpordivõrgustikuga kõik eeldused, et Pärnust saab tänu kiirrongile atraktiivne uus sihtkoht ettevõtetele. Julgustame väikeettevõtjaid kolima Pärnusse oma kaugtöökohti ning meelitame siia oma kodu looma järjest uusi maksumaksjaid.

Jätkame Pärnu kuvandi võimendamist kodu- ja välismaal. Kasutame Pärnu, kui hinnatud sihtkoha populariseerimisel rohkem ära puhke-, kultuuri- ja meelelahutusasutuste ristturundust. Kasutame turunduses julgemalt sõnumit, et Pärnus on endiselt parim koht puhkamiseks, aga nüüd ka elamiseks ja töötamiseks aastaajast sõltumata.

Ettevõtluse arengule kaasaaitamine:

- Atraktiivse linnaruumi arendamine fookusega peredele ja atraktiivsuse suurendamine;
- Aitame kaasa aksioonidele, mis vähendavad Pärnu sesoonsuse negatiivseid mõjusid;
- Tähtsustame uute töökohtade loomist piirkonda eelistades keskmisest kõrgema sissetulekuga töökohti.

Pärnu eeliste parimal moel esiletoomine:

- Otsime efektiivseid võimalusi Pärnu tutvustamiseks nii potentsiaalsetele elanikele kui turistidele;
- Otsime suunatud võimalusi piirkonna ettevõtluseks sobivate võimaluste ja asukohtade paremaks esiletoomiseks.

Koostöövõrgustik ettevõtluse toetusena:

- Toetame infovahetust ja seome omavalituses paiknevaid ettevõtteid ühtsesse infovälja.

Haridus ja elukestva õppe väärtustamine

Kuigi Pärnu ei hakka kunagi konkureerima ülikoolilinnana Tallinna ja Tartuga, muudame Pärnu atraktiivse puhke- ja elukeskkonna sobivaks platvormiks, kus populariseerida elukestvat õpet. Toetame ja kutsume Eesti ja rahvusvahelisi ülikoole avame Pärnus oma õppekeskuseid, täiendõppe filiaale ja suveülikoole.

Pakume oma inimestele ja külalistele aastaringselt võimalust end Pärnus koolitada ja täiendada. Toome elukestva õppe ja täiendkoolituste abil Pärnu inimesed kodudest välja ning kasvatame nende omavahelist sotsiaalset suhtlust, et iga pärnakas tunneks end väärtustatuna.

Elukestvat õppe ja täiendhariduse propageerimine aitab ettevõtjaid ennekõike uute nn tarkade töökohtade loomisel. Loomme toetussüsteemi, millega julgustame oma elanikke minema vanusest sõltumata ümberõppele, et pakkuda neile paremaid väljavaateid tööturul.

Atraktiivsete võimaluste loomine inimestele nende arenguks ja eneseteostuseks kogu elukaare jooksul:

- Pärnu hariduskeskkonna püsimine kvaliteetse, mitmekülgse ja kättesaadavana;
- Võimaluste loomine loovaks koostööks õppimisel ja õpetamisel.

Kogukondliku identiteedi, pärandkultuuri ja traditsioonide väärtustamine, hoidmine ning arendamine.

Ettevõtluse pikaajalist arengu toetamine kohapealsete haridusteenustega.

Linnakodanikke toetav teenuste arendus ja juhtimine

Pärnu linna juhtimine lähtub põhimõtetest – avatud, mugav, heasoovlik, proaktiivne ja uuendusmeelne. Pärnu hoolib oma elanikest ja seisab nende eest sõltumata soost, vanusest, sissetulekust ja ametist. Lähtume ka edaspidi Pärnu arendamisel, et kogu Pärnu oleks mugav, hubane, puhas ja atraktiivne elupaik nii praegustele kui ka uutele elanikele läbi kogu aasta.

Linna juhtimises otsime pidevalt uusi nutikaid ja digitaalseid lahendusi, et vähendada bürokraatiat ja muuta suhtlust oma inimestega järjest kiiremaks ja lihtsamaks. Oleme eeskõnelejad teenuste digitaliseerimisel. Oleme avatud uutele maailmas kasutatavatele linnajuhtimise põhimõtetele ning otsime ja kaasame uudseid transpordi-, arhitektuuri- ning turvalahendusi, mille abil tõsta linna väärtust ja mainet.

Ühtse ja selgelt mõistetava sotsiaalhoolekande süsteemi arendamine:

- Teenuste arendamisel panustame ennetavatele tegevustele ja teenustele eesmärgiga, et inimesed saaksid iseseisvalt ja hästi hakkama;
- Spetsialiseerume valdkondlikult ja viime teenused kliendile lähemale suurendades teenuste kättesaadavust osavaldades;
- Arendame kliendi vajadustest lähtuvat laiapõhjalist koostööd ühendades vajalikke teenuseid (tervishoid, sotsiaal, haridus jne).

Ühtsete ja terviklike transporditeenuste arendamine

- Sise- ja välisühenduste sujuvuse ja liikumisviisidelt üleminekute parandamine ühendades ühtsesse transpordivõrku raudteejaama, linna- ja maaliinide bussijaamad, sadamad ja lennujaama;

IT lahenduste rakendamisel parimaks näiteks saamine Eestis, et tagada tehnoloogia abil mugavaim ligipääs teenustele;

Kvaliteetse andmesideühenduse loomine linna haja-asustatud piirkondades;

Kvaliteetseid joogivee ja kanalisatsioonilahenduste pakkumine;

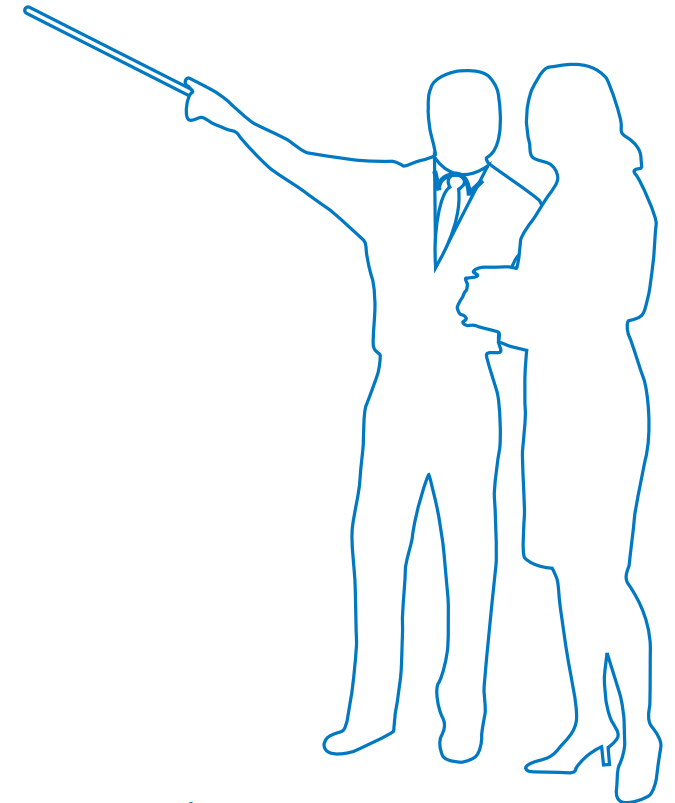
Teenuste arendamisel lähtume selgetest arenduspõhimõtetest, prioritseerides arendusi ja rakendades protsessijuhtimise kokkuleppeid;

Selge, süsteemse ja ennetava infovahetuse tagamise erinevate sihtgruppidega;

Motiveeritud ja kõrge kvalifikatsiooniga töötajate ja koostööpartnerite kaasamine;

Kokkulepitud väärtustest lähtumine juhtimises, otsuste langetamises ja igapäevastes tegevustes:

- Koostöö
- Jätkusuutlikkus
- Vastutus
- Terviklikkus
- Loovus
- Turvalisus

Pärnu